

Felvidéki Híradó.

VEGYESTARTALMÚ HETILAP.

A Magyarországi Kárpát Egyesület Herczeg Szász Coburg-Gothai Fülöp Ö királyi fensége védnöksége alatt álló Szittnya Osztyánának közlönye.

Előzetes
Egész évre kr.
Fél évre
Negyed évre 80.

Feloldó szerkesztők
VÖRÖS FERENCZ és NAGY ISTVÁN.
A lap szellemi részét illető közleményeket kérjük Tur-Szt.-Mártonba küldeni
Megjelenik minden **vasárnap.**

Hivatalos hirdetések díja:
100 szög 2 frt., ezentúl minden megkezdett szász szöng 50 krral több.

BENDE IMRE,

besztercebányai püspök.

Besztercebánya szab. kir. város a besztercebányai egyházmegye főnyes ünnepeit ül f. hó 24-én. Ekkor iktatják be ugyanis hivatalába az új püspököt, B e n d e Imrét.

E püspöki állás azonban a magyar kultúra szempontjából sokkal fontosabb, hogy sem e nap csak egy felekezetet ünnepe legyen; ünnepe lesz ez minden igaz hazafinak, ki a magyar kultúra haladását szívén viseli.

Az új püspök érkezését megelőzte jó híre. Hazafias erényekben gazdag multja, nemes emberszeretete ország-szerzte kiválták részére azt a nagyrabecsülést, melyet méltán megérdemel.

E kiváló érdemek mellett mi kétszeresen üdvözöljük őt: I s e n h o z o t t!

Az a meleg rokonszenv, melyivel kinevezetése mindenütt találkozott, e napon leteheti előtte hódolatát is és meg lehet győződve a püspök ur, hogy e hódolat igaz szívből ered, hogy e napon ezrek imája fog az ég felé szállani, hogy sokáig tartsa meg őt egyháza s hazája javára.

A magyar hazafias szellem s a magyar kultúra terjesztése érdekében eddig kifejtett eredménytelen munkássága teljes biztosítékul szolgál nekünk, hogy azt a zászlót, melyet oly magasan lobogtatott a délvívidéken, nálunk is diadalra fogja juttatni.

Nem a mi feladatunk, hogy tanácsokkal álljunk neki; az ő nemes szíve el fogja találni az utat, hogy eddig szerzett tapasztalatait gazdagon

gyümölcsöztesse a haza, az egyház boldogulására. Egyik kezében a pásztorbot, a másikban a béke olajága.

Rövid életrajzát s eddigi érdemeit már tárgyaltuk lapunk múlt évi folyamának 51-ik számában s ezek alapján a következőket közöljük:

Bende Imre született Baján 1824-ben. Theológiai tanulmányait a bécsi Pazmaneumban végezte s áldozó pappá 1847-ben Kaloésán szentelték fel. Káplánkodása rövid ideig tartott, mert már 1849-ben tanulmányi felügyelője lett a kaloésai papnövelő intézetnek, a hol ezen felül az egyházjogot s a pastorális teológiát is előadta. 1852-ben érseki levlétárnok, 1853-ban az egyházi törvényszék jegyzője s 1854-ben futtaki lelkész lett, mely állásban 15 évig maradt s akkor a futtaki plébániát az újvidékié cserélte fel.

Újvidéken ez időben Miletics és társai uralkodtak. Bende felvette ellenük a harcot. Újvidéken ekkor csak négyen képviselték a városi törvényhatósági bizottságban a hazafias irányt s már három év múlva, 1872-ben a hazafias párt nagy többséggel. 1881-ben szüntén, 1884-ben pedig egyháza n u g l a k országgyűlési képviselővé választotta.

Az ő buzgálkodására létesült Újvidéken a nőnevelő, a magyar népiskola. 1870-ben a magyar népolvasókör. Személyesen járta be a szomszéd megyéket egy felállítandó gimnázium érdekében s fáradozását itt is siker koronázta, mert 1874-ben már megnyílt az újvidéki kir. kath. főgimnázium Az újvidéki ipar- és ke-

reskedelmi iskola is neki köszönheti lefejlését.

Ilyen férfú az, ki legközelebb elfoglalja a besztercebányai püspöki széket.

Isten hozta! Legyen szivesen üdvözölve!

A parasztság adóterhe 300 év előtt.

Három úrnak szolgált a multban a paraszt: a földesúrnak, az államnak és az egyháznak. A mint aratásával és szüretelésével végzett, elvitte gabonájának és a borának a kilencedik részét a földesúr, tizedik része a püspöknek járt. — Kezdetben úgy volt, hogy rang különbség nélkül mindenki fizette a dézsmát; mert Szt. István törvénye szőlő-szóra akképen hangzik: »A kinek az Isten tized ad, ez adjon tizedet az Istennek! Illetőleg az egyháznak Csak hogy rövid idő alatt a nemesek fölszabadították magukat a dézsma fizetésé alól s az egyedül a paraszt-ságra hárult.

E teher nem volt oly nyomasztó, ha a püspök a dézsmát a saját embereivel szedte, mert a püspök, kinek hivatala az embereserzetet magasztos ígét hirdetni, mindenesetre kíméletesebb volt, mint a bérli. Tudni kell, hogy a püspökök megakarván menekedni a sok vesződéltől, melylyel a természetben kijáró dézsma elszállítás és eladása össze volt kötve, bérbe adogatták a dézsmát s ezek a bérliök aztán kíméletet nem ismerve szarlatok és zaklatlak az embereket.

Dézsmát fizettek nemcsak azok a parasztok, akik maguk számára műveltek a földet, hanem azok is, akik aratás idejére mászh munkára szegődtek; ezek keresmé-

nyök tizedrészét tartoztak dézsma fejében adni.

Ebben az időben támadt a protestánsok hitfelekezete; noha ezeknek külön lelkészeik voltak, kikről gondoskodniok kötelességük volt, a püspöki dézsmát még sem engedték el nekik.

De mindezeknél sokkal nyomasztóbbak voltak a földesúr járandóságai. A föld termékeinek kilencedik részén kívül — melyet előbb említett — kapott fő minden egyes paraszttól évenként 12 csirkét, továbbá pünl kösdre egy libát, Márton napjára egy lúdat és minden tíz paraszttól együtt karcsónyira egy malaczkot.

Ezenkívül fizetett még neki minden nős paraszt évenként egy akkori forintot. Csak-hogy 1 ft. háromszáz évvel ennek előtte sokkal többet ért mint most; így például egy tehén borjastul együtt 6 firt volt hapható, 1 köböl búzaliszt 20 kr.-ért, 1 itez bor 3 kr.-ért, 1 font hús 2 kr.-ért.

Továbbá ha a földesúr családjaibeli közül valamelyiknek menyegzője volt, vagy ha pappá felszenteltetett, akkor kötelesek voltak a parasztok az ünnepély ségéhez hozzájárulni; valamint ha a földesúr ellen-ség fogságába esett, szintén kellett annak kiváltására pénzt adniok.

Egyúttal a földesúr számára robotot is végeztek, de annak tartama nem volt állandó. Egy ideig évenként 52 napig, később 40 napig tartott. Még egyébként is voltak a földesúrnak jövedelmei. Az övé volt a koresma és mérszártsék joga, továbbá ha a paraszt bort adott el, akkor urának jogában állott azt mondani, hogy nem engedí elszállítani és megtarthatta a maga számára. A törvény értelmében ugyan köteles lett volna ilyen esetben a kellő árat megfizetni csak-hogy gyakran és sokan nem tették azt.

TURÓCZA.

A felvidék fürdői.

III.

Stubnya

Turóczvármegye e kiváló gyógyító erejű fürdőjének szép történeti multja van s e történet szoros kapcsolatban van a vármegye érdekes multjával, mely azonban még nem talált hivatott írójára.

Stubnya, mely jelenleg Környebánya szab. kir. város tulajdonát képezi, állítgást az ő s időkben valami Gáj-család tulajdonát képezte.

Nem egyszer látta Stubnya a vármegye kiváló férfait együtt, kik sokszor tanácskoztak itt.

Itt jött létre a történelemben is oly nevezetes szerepet játszó Vesselenyi-féle özszeesküvés. II. Rakóczy Ferencz is gyűlésezett itt híveivel.

Rakóczy híres vezérének, Beresnyinek felesége fürdőzött hosszabb ideig Stubnyán s ez alkalomból egy század huszar volt őrzetere kirendelve, kiket a vármegye látott el a szükségeseikkel.

Régi idő óta a n egybebelieknek kedves mulatóhelye de mint fürdő nem tudott oda omeelkedni, hogy elérte volna azon pártolást, melyet a víziben rejlő gyógyító erőnél fogva valóban megérdemelve.

Újabb időben a tulajdonos város tete-

mes áldozatokat hoz, hogy oda emelje fürdőjét, hogy a kívánalmaknak minden tekintetben megfeleljen.

Kitünően rendezett parkja kellemes üdülést nyújt a betegeknek.

Az épületek egy része egészben újból emeltetett s úgy a fürdők, mint a szobák teljes kényelemmel vannak berendezve.

Hévfórasai, melyek 32—36. R. fokkal bírnak, Nendtwich budapesti műegyetemi tanár és akadémiai tagnak 1870-ben eszközölt elemzése szerént a legkitünőbb hévfórasok közé tartoznak.

Gyógyítóerejükre nézve azonosak a gasteini, teplitz-schönau hévfórasokkal s kitünő sikerrel használtakna a csuzos, közsvényes bántalmak, idült izadományok, izomerevség, borbajok, mozgási és érési idegbántalmak ellen. Az újonnan fűrt Stefániaforrás vize kapcsolatban a fürdőkel gyomor és bélhurtt ellen kitünő hatással bír.

Körmöczbánya városa, mint e fürdőhely tulajdonosa nem tekint arra, hogy az erő fordított tőkeje rögtön kamatozzék, de teljes tudatában volt annak, hogy mivel tartozik a gyógyulást kereső közönségnek és a hazának, midőn nem sajnálta a tetemes költséget, hogy a természetből oly dúsán megajándékozott gyógyító helyet újabbban minden kényelemmel berendezze; és valóban, úgy az egészségért a fürdőtán követelményeinek megfelelő fürdő- és lakházakkal gazdagította, mely még a legelkényeztettebb közönség is ki fogja elégtételt és a stubnyai fürdőt elsőrangú fürdők közé emeli.

En e kellemes és észszerű berendezés

mellett s sokkal jutányosabb a fürdők, szobák és az izletes ételek ára, mint bármely más fürdőben.

Egészségi szempontból kiemelendő: 518 méter magasságban, fensíkon, a fenyvesek közelében fekszik.

IV.

Lucsivna.

E kellemes vízgógyintézet Szepesmegyében, a központi Kárpátok tövével 770 m. magasságban fekszik a tenger síne felett.

Az éghajlati viszonyok itt hasonlóak a tátrafürediekhez, de fekvésénél fogva, a menyínyiben a regényes völgyet észak felől a Kárpátok fedik, mégis enyhébbek.

Lucsivna nem bir ugyan ásványvízzel, de vannak jó, tiszta 5—6° források. Eppen ezért a fürdő alapezéljait tekintve hideg-vizgógyintézet, mind a mellett is azonban magasabb fekvésénél, tiszta és illatos levegőjénél fogva klimatikus gyógyhelynek is tekinthető.

A vidék szépsége s a környéken található természet nevezetességek még azokra nézve is kellemesé teszik e fürdőt, kik csupán szórakozást és üdülést keresnek.

Vadászati és halászati sport kedvelői igen élvezetes mulatságok találhatók itt nem csak nyáron, de tavasszor és őszkor is. Igen előnyös a vendégre nézve a kényelmes lakás, a pontos kiszolgálás és az izletes közot relativ olcsósága.

Azok részére, kik a Kárpátokba kirán-

dulást kívannak tenni, legalkalmasabb tartózkodási hely.

A gyógyintézet a kor igényeinek megfelelő módon van berendezve s az jobb kor vívmányain alapuló szélesebb mód szerint kezeltetik.

A hidegvizgógyimódon kívül használhatók a dr. Kili-féle gőzfürdők, valamint a törpefenyő fürdők is.

A vendégek közös asztalnál étkeznek s tekintettel a vízgymódra az ételek nem fűszeresek, nem ígátok. A napi ellátás 1 ft 50 krba kerül.

A fürdő vendégek kényelméről eléggé gondoskodik a figyelmes tulajdonos, Szakmány Donát. Úgy egyes szobák, mint egész nyararók az egész időnyre is kibérelhető mérsékelt áron.

Apróságok Dumas Sándorról.

II.

Tudvalevő dolog, hogy Dumas minde-nik szindarabjának létrejötte érdekében történetekkel van összekötve. Mindenkiről tud valamit szellemes elbeszélni. Nemrég fejtette be ismét egy új drámát »Francine» czimvel.

A hírneves író, ismét a nők lovagjaként szerepel benne, kikelve a társadalom amaz igazságtalansága ellen, mely csekély-ségnek mondja a házasigötörést, ha a férj követi el. A »Figaro» egy munkatársa, Adrien Marx megintrevolta Dumast e drámát

Parasztnak sem halásznia, sem vadászni, sem madarászni nem volt szabad. E tilalom az 1504 esztendőben adatott ki s érdekes olvasni, hogy ezt mivel indokolták az országgyűlésben. Ugyanis azt mondták, hogy a kik üzik, azok elhanyagolják mezei munkájukat, már pedig ha a parasztnak kevesebbet termelt, akkor a földes úrnak járó kilencedez is kevesebb lett.

Politikai joga a parasztnak semmi sem volt; teljesen földesúrnak volt alárendelve, aki még bírói hatalommal is bírt fölötté, sőt kivüle más nem is ítéltethet az ő parasztja fölött. Büntetést kapott parasztot: gyilkost, gyújtogatót és házasság töröt halálra is ítéltethet, ki is végeztethet.

A paraszt maga pert nem indíthatott, hanem földesúrát meg kellett kérnie, hogy az indítsa. Hasonlíthatunk csak pénzről folyó perekben le lehetett tanu; máseni pörben sem nemes mellett, sem nem ellen met vagy marasztal esküit nem nem engedték. Ha a saját ura erőszakoskodott vele, akkor bizony nem segíthetett magán, mert maga a paraszt nem léphetett fel ellene vádólól, hanem előbb elkeltet volna hurcolkodia egy másik földesúrhoz s azt felkérni, hogy helyette emeljen vádat előbbi gazdája ellen. De éppen a hurcolkodás körül erőszakoskodtak leginkább az urak. Mert megjegyzendő, hogy az 1514–1547 közötti években parasztnak nem is volt szabad urát elhagyni, mással feleselérni. Olyan helyzetben volt mint a rabzsolg, ki szintén gazdáját ott nem hagyhatja. Később ugyan elhatározták az országgyűlésben, hogy a paraszt szabadon költözökdhessék egyik földesúrtól a másikhoz, de az csak írott malaszt maradt. Az országban ezúttal is szétiben olyan viszonyok uralkodtak e tekintetben, mintha a most említett törvény nem is létezett volna. A parasztk uruktól el nem hurcolkodhattak, bármennyire erőszakoskodott is velök. A törvényt meghozták ugyan, de nem volt, a ki végrehajtja s a ki kövesse.

Mindzeken felül még az államkincstár számára is adozott a paraszt. Még pedig a melyik esztendőben országgyűlés nem volt — mert akkoriban a királyok rendesen csak akkor hívták össze, a mikor pénzre vagy katonákra volt szükségök — minden egyes egész sectio 20 denár adót fizetett, a mi mai pénzben körülbelül 2½ frtot tesz. Ha pedig az országgyűlés összeült, a melyre csak a nemesek küldhettek képviselőket, akkor az rendszerint nagyobb adót szavazott meg: 24–36 frtnyit, de megtörtént az 1598. évben, a mikor a török elleni háború folyt, hogy minden paraszt 110 frt adót tartozott fizetni.

És az sem felejtendő el, hogy ebben a korban pénzért tenni valamit sokkal bajosabb

volt, mint most, mert nem voltak sem rendezett vásárook, sem rendes országutak és vasutak.

Állami adót rendszerint csak paraszt fizetett; a nemesség a nyakon ritkán vállalta magára a terhet, a mikor tette, önszántából önkéntesen tette; rákényszeríteni akkori törvény értelmében nem lehetett. Ép emélfogva sokat ért nemességnek; az élvezett minden jogot és ment volt minden adózási terhétől.

Különbem nem kell gondolni, mintha egyedül a magyarországi nemesség lett volna ilyen kiváltságos helyzetben. Ugy volt az másutt is. Mindenütt egy formán birta a nemesség a jogokat, a parasztság meg viselte a terheket.

Ez az állapot sok-sok évszázadot tartott, míg végre a múlt század végén a nagy francia forradalom testté tudta tenni az ígét, hogy ember és ember közt különbség ne legyen. Nálunk egészen 1848-ig kellett várakozni, hogy megszűnjének a nemesi előjogok és hogy ezúttal a terheben és jogban mindenki egyaránt ösztöködjék.

Mégis akadnak olyanok, a kik azt állítják, hogy jobbak voltak azok a múlt idők, ha nem is volt szabadság, jog, de könnyebb volt a megélhetés.

Pedig láttuk, hogy bizony akkor terhes, sőt sokkal teresebb volt az élet, mint mai nap; de ha könnyebb lett volna is, mégsem kelletének azok a régi idők, hiszen még a madár is jobban szereti a sovány magot a szabad erdőben, mint dús ételt a kalitkában.

Kálmán Miksa

H I R E I N K.

Árvából. K. b. nyi Árpád országgyűlési képviselő es. és kir. kumarása, Zmeskall Mihály, kir. tanfelügyelő királyi tanácsosnak nevezetett ki.

Zólyomból. Szieber Ede Kaszára kinevezett kir. főigazgató utóda, Dunay Ferencz dr. folyó hó 25-én foglalja el hivatalát.

Bende Imre püspök beiktatása napján bértnálni fog s már eddig is sokan jelezték a bértnáláshoz.

A zólyom községi iskola június hó 2-én a »Szátrás» erdőben majalistr tart, este pedig a városi szálló dísterme- és helyiségeiben táncvigalom lesz.

Zólyom megye május 12-én tartotta meg törvényhatósági közgyűlését Radvanszky Béla báró főispán elnökölte alatt. Az alispáni jelentés megemlékezett Andocs Ferencz breznóbányai járási fősolgabíró elhalálozásáról s Gaspár Györgynek közigazg.

gadtuk Ezek mindjárt azzal vádolnak, hogy reklamt csinálnak.

»Darabomról — így folytatá Dumas — azt mondták, hogy nem meritettem semmiféle kész daraból. A tárgyat abból a kiadhatlan forrásból meritettem, melyet a férfi ostobaságának neveznek és ezt a tárgyat szászor is dolgozhatják fel mások, nem fogom feltételezni, hogy tölem vették. Azok számára, kik szeretnek részleteket tudni az ismert emberek szokásairól, elmondhatják, hogy csak olyan lapokat járatos és olvasok, a melyekről tudom, hogy nem mondanak tolvánokat vagy gyilkosokat. Mult évben az egyik lap azt írta, hogy koesim örlött sebeséggel hajvja, elgázolt egy kis gyermeket, a ki esőndesen játszott a szülei boljja előtt és hogy nyugodtan tovább hajtattam, hentelegve a párnákon és egy vastag szivart sziva. Szerencsére a nép megállította a kocsit és méltó felháborodásában szét akar tépni. A cikk szerzője sajnálta, hogy tényleg nem téptek szét. Egy barátom, a kit ez felháborította, elhozta nekem ezt a lapot. Mindenképpen azt akarta, hogy indítsak pört. Nem tartottam ezt szükségesnek. Okvetlen elvesztettem volna a pört, mert nem volt se elgázolt gyermek, se vastag szivar. A ténny tehát kétséghem nem vonhatóan fogják tekinteni, a kik bizonyos lapokból tanulnak történetet és az szerepelni fog az életrajzokban, melyeket halalom után rólam írni fognak. Önt, a ki bizonyára túl fog élni engem, felkérnem, védje meg emlékeimet e tekintetben.

B.

s tiszt. szolgabíróvá történt kinevezéséről; továbbá hogy a még mindig betegekedő Radvanszky Andor számvevő helyett esidésével Krauszcz Ferencz levétárnokot bizták meg. Ezután az e hó 24-én tartandó püspöki beiktatás tervezetét mutatta be. E szerint a megye határánál fogadja a püspököt az illető járás fősolgabírája; a beszerzebányai járás határánál az alispán elnökölte alatt a törvényhatósági bizottságnak küldötté, más nap ugyancsak az alispán elnökölte alatt a megyei tisztviselők s a törvényhatóság önkényi esatlakozó tagjai mutatják be tiszteletüket. Ezután rendkívüli érdeklődés és figyelem mellett olvasta föl Csipkay Károly alispánnak jelentését az előző évről, melynek alapján határozást emeltek, hogy a vármegye helyiségeinek kibővítése céljából, a belügyminiszterium közvetítésével lépéseket tesznek az iránt, hogy a kerületi börtönök a megyeház udvarából s mellék-helyiségeiből eltávolítottassanak; hogy a szegénybél községek nagyban terhelő lenzen — illetve gyermektartási költségek fizetésének országos rendezése iránt lépések teendők; hogy egy megyei közoktatási létesítés iránt már előbb hozott határozat foganatosítása Besztercebányai városán megürgettessék. Erre a megürült breznóbányai járási fősolgabíró s a nagyszaltnai szolgabíró állás bétöltése követeztek választás utján. Az előbbi állásra Battik Odón szolgabíró s az utóbbira Sztrakonjczy Kálmán választották meg egyhangulag. A közgyűlés Vasvármegyeének a Romániával kötéendő szerződésre illetve a magyar buza s állattenyésztésnek mérsékelt védvámban részesítésére vonatkozó átiratát pártolni határozta.

KÜLÖNFÉLEK.

Bende Imre, beszerzebányai püspök folyó hó 12-én tartotta bevonulását Szt.-Keresztre. Döbben a gyorsfontán érkezett meg a püspök Garamberczent dr. Amon Ede országgyűlési képviselő, Chabada József körmöci polgármester és Illek újpesti plébános kíséretében. Az állomáson várta Bars megye tisztikara, élén Máriaassy István alispánnal, továbbá Kazy János képviselő, dr. Ruffy Pál főjegyző, Znamenak Sándor főjegyzés s még igen számosan. Az alispán üdvözlő beszédében kiemelte, hogy a megye szerencsésének érzi magát, hogy oly hazafiás, érdemekben gazdag főpapot nyert püspöki székhébe, Bende püspök erre hazafiás eszmékben gazdag beszédet felelt. Azután a püspök hosszú koesior által követte az alispánnal négyes fogaon lovas huszárok és népbándúrán kíséretében Szentkeresztre indult. Járnia a plébános nagyszámú híveivel egyházi zászlókkal teljes ornatusban a templom előtt fogadta a püspököt, ki a templomba ment, megáldotta a népet s lelkes éljenés között tovább folytatta útját. Az uradalmi fűrszermalom fényes diadalkapu volt fölállítva, melynél a munkások ünnepi ruhába öltözve taracklövészekkel és szűni nem akaró éljenészel fogadták. A gadszagon fellobogozott Szentkereszt határán a püspököt Micsay Károly fősolgabíró üdvözlötte. Erre bevonultak a városba, hol szintén diadalkapu fogadta. A polgármester üdvözlete után a menet a templom elé vonult, hol a püspök felvévén az egyházi ornátust, a szentelybe ment s a közönséget megáldotta. A püspöki palota előtt fellélt diadalul alatt Hyros kanonok üdvözlötte az otthonába megérkezett püspököt, ki ezután lakosztályába ment, hol a küldöttéket fogadta. Ezek között első volt Bars megye nagyszámú küldöttége Mailath István főispán vezetése alatt Ezután tisztelegtek a káptalan, Szentkereszt, Körmöcz, Újbánya városok, továbbá az evangélikusok, a zsidó hitközségek és több egyület küldöttégei.

Szűllő Géza, Turóc vármegye kir. tanfelügyelője királyi tanácsosnak nevezetett ki. Részünkrol is a legmelegebben kívánunk szerencsét és megérdemelt kitüntetését, annyival is inkább, mert lapunk a kir. tanfelügyelő úrban egyik jeles munkatársát üdvözölhük, ki érdekes cikkeivel nem egyszer tisztelte meg lapunkat. — Itt megemlítjük, hogy a helybeli állami iskolák tanuetelete ma fogja Boldizs Ignác, igazgató vezetése alatt e kitüntetés alkalmából szerencsekívánatát kifejezni.

Kinevezés. Tivadar László, a turóc-sz.-mártoni kir. járásbírósgy joggyakoromka hasonlő minőségben a nyitrai törvényszékhez helye tetett át.

A znoivarjalji állami tanítóképző intézetnél ma a napokban befejezték az osztályvizsgálatokat, a képesítő vizsgálatok pedig holnap, 23-án veszik kezdetüket.

A M. K. E. Szitnya osztály jelentése. Van szerencsém a t. közönség t. tudomására hozni, hogy a Geleontárnára vezető utak és a forrás tisztítva, az ottani menház ki-meszelve és rendezve van. Továbbá, hogy az ör. már fent lakik a Szitnyán és a t. ki-rándulókat, úgy mint mult évben az osztály árszabályai szerint, készséggel látja el étellel és itallal. A Szitnyára vezető utak és forrasok tisztítása es helyreállítása e hét folyamában foganatba vétetik. id. *Tivars Revszó* alélnök.

A znoinali lövőház megnyitása. A znoinali lövőház, egy évi szünetelés után e hó 15-én lett megnyitva. A megnyitás napján d. e. történt az átadás és átvétel, a mennyiben u. is az átalakítások — a benyújtott 1886. évi márcz. hó 24-én kelt, a vasuti társulat és a znoinali lövőegyesület közt létre jött, és a m. kir. közlekedési miniszteriumnak 1886. évi okt. hó 18-án 40193. sz. a kelt rendeletével helyben hagyott egyezmény értelmében — szak- és célszerűen lettek foganatosítva s a szakértők nyilatkozata szerint mind közlekedési, mind személybiztonsági tekintetben kifogástalanok. A nagy ki-terjedésű átalakítások alkalmából a megnyitás némi ünneppességgel volt egybekapcsolva: három moszár eldördült után Bittó Gábor zenekara rákezdte a Rákóczyt. A lövék sorát Baumgartner Libor. főlovóemester nyitotta meg, s a legelső lövő úgy találta oldalba lökni az egyik mozarot, hogy az elclordította magát. A jó kézjben már a hőlgyek is gyülekeztek. 8 órakor kezdődött az 50 teritűk társas vacsora. Az egyesület érdemes és általánosságban kedvelt elnöke, Ud-ránszky Péter, a megjelent hőlgyekre emelte poharát; Dr. Ring Mór, Ud-ránszky Péter és Karacsónyi Pál-ot, Spotkovszky József, Baumgartner Libor főlovóemester élte. A vacsora végeztével a fiatalok táncra keredkedtek, a mely ritka animo mellett, hajnalig tartott. Kar, hogy a különben igen is sikerült megnyitási ünneppesség zománzáat a zápor kissé lemosta.

A vörös kakas Selmezbányán is elklorcolta magát. Folyó hó 11-én tüzelés és harang-kongás riasztá fel Selmezbányai lakoságot, mely sírú csoportokban siettek a gyors léptű tüzöltök után. Csakhamar köz-tudomású lett, hogy a »kopogó» ég, melynek helyiségei börtönökül szolgálnak. Majd az is kislult, hogy a tüzet egy rab okozta, meggyújtván cellája egyetlen butorát a szalmazsákok. Aztán megjéved a veszélytől »tüz»-et kiállított, hogy a »kopogó» igtazolóand: a kinek a háza ég, az kiált.

Sebes hajtás. Folyó hó 17-én Szucsánban Matulya György ottani lakosnak másfél esztendő kis leánya Kaliss János s községi bíró koesior által a fúteczán sebesen hajtott koesi által elgázoltatván — rövid fél ór. multán kimúlt. Az ezen esettel járó gondatlanság a gyermek egy nagy néjéft terhelte a ki a kis leányt magára hagyva az utcára bocsátotta. A következő napon foganatosított törvényszéki boncolás májszakodást constatalat, a mi a halál közvetlen okát képezte.

A neititscheini festő, ki a selmezbányai Katalintemplomot restaurálja, nem Selmezbányai város tanácsa felszólítására vállalkozott a munkára, hanem a Katalin egy-letére, mely a javításhoz szükséges összeget mintegy 3500 frtot saját körében gyűjtött össze. — Ennyit látunk jónak ama vadak ellen felemelteni, melyekkel e város tanácsa ujabbban a hirdlapokban illetve volt.

Iskolai ünnep. A tur.-sz.-mártoni állami polgári és kereskedelmi iskola S z u 11 5 Géza ki tanácsos, tanfelügyelő tiszteletére ma d. e. 11 órakor matiné rendez, melyre minden tanúgy barátot szivesen látunk.

Elnök választása. volt e hó 12-én a selmezbányai akad. ifjusági körnek. A korteskedés heteken át folyt és pedig nagy hév-

vel. A választás napján is erősen tartva magát a két párt, míg végre Koller János II. éves akad. hallgató pártja győzött, mely nagy diadallal, zeneszó mellett vitte új elnökét a kör helyiségebe. Este német estélyileg ünnepelték meg a nagy mozzanatot. Most teljes eszendélet állott be egy időre az ifjúság körében.

Az országos erdészeti egyesület ez évben Körmezbányán fogja tartani közgyűlését s erre névze már most megkezdődik az előkészületek. A közgyűlés három napig fog tartani s ebből két napot Körmező, egyet pedig Stubnyafordón fognak tölteni. A körmezőket mindent elkötvetnek, hogy ez országos terület tagjai jól érezzék magukat közöttük

A Magyarországi Kárpátjegyűesület Sztinyósztráa a Selmezbányára és vidékére kirándult vagy kirándulni vágyó t. közönséget tisztelttel értesíti hogy a közli vidék-hegyek (u. m. Sztinya, Tanád Ptácsnik) továbbá Váramok Saskó, Revistye, Bozók, Drégely, Csábrág, és fűrdők Sklenó, Vihnye, Sliacs, Stubnya körümenyeire, az oda vezető utakra névze s egyáltalán mindennemű turisztikai vállalkozásoknál szives készséggel nyújt felvilágosítást. A nyári évad alkalmából Selmezbányán időzni szándékozők számára kívánatra nyári lakásokról is gondoskodik. Azokat, kik az osztály szolgáltatást ez irányban igénybe venni akarják, tisztelettel felkérjük, hogy értenve az osztály előlékhez hez (Szentháromságtér, népbanki épület), vagy jegyzőfőhez (városzháza II. emelet) fordulni sziveskedjenek.

50.000 forintra rúg a Kincsem-sorsjáték fönyereménye, melynek még ezenkívül 4874 nyerevénye van, s ez által rendkívül kedvező nyerevény-kilátást nyújt, mit is nem mulaszthatjuk el t. olvasóink becses figyelmét e sorsjátékra különösen felhívni.

KÖZGAZDASÁG.

Felhívás a magyar gazdaközönséghez!

Alakuló ülésünkkel február 28-án már volt szerencsénk felhívást intézni a tisztelt gazdaközönséghez.

A mai napon tartottuk teljesen kiegészített számban második ülésünket és szerződéssel megállapítottuk az első magyar általános biztosítótársasággal mindazon külön kedvezményeket, melyek a szövetségi tagot a törzsegyülésben foglalt kedvezményeken felül megilletik.

Ezen előnyöket elősoroltuk már első felhívásunkban, és mint újabb intézkedést felemlítjük, hogy birtokvalóság, bérebeadás és halálösze esetében az új biztosok, bérlo vagy örökös nem köteleztetik a szövetségi tagság folytatására.

Teljes autonómiát nyervén a jégszövetség, most újra a magyar gazdaközönséghez fordulunk, hogy rokonszenvét, bizalmát kikerjük a jégszövetség részére. Az eddigi eredmények már is a legszebb reményekre jogosítanak. Az ország minden részéről nagy számmal sorakoznak jeles gazdak e szövetséghez, és hisszük, hogy az idővs eszme mindinkább nagyobb elterjedést nyerend.

Most a jégbiztosítás megkezdésének idejében, kivált miután az országzserte beállott áldásos eső jó termést enged remélni, és az itt-ott már is előfordult jégverések az előrelátó gazdát óvatosságra intik, újabban felkérjük gazdátársainkat, vegyék fontolóra a szövetség által nyújtott számos előnyöket és lépjenek be jégbiztosításokkal.

Minél többen leszünk, annál többen részesülünk a szövetség jótéteményeiben és annál parányibb lesz a viselendő teher.

Budapesten, 1887. május hó 11-én.

A magyar gazdak jégbiztosítási szövetségének felügyelő és vizsgáló-bizottsága.

Szerkesztői üzenetek.

Tisztelt munkatársainkat felkérjük, hogy sziveskedjenek lapunkat a vidékiúkon előforduló eseményekről szóló tudósításokkal minél gyakrabban felkeresni. A kéziratokat kérjük mindég péntekre beküldeni.

HIRDETESEK.

Rechnungsführer.

Anf einem grösseren Gute im Neutraer Komitat ist mit 1. Juli l. J. der Posten eines Rechnungsführers zu besetzen. Demselben

obliegt die Buchführung, die Korrespondenz, sowie die Verwahrung und Manipulation der Getreide- und sonstigen Vorräthe. Derselbe (Christ) muss die deutsche und ungarische Sprache in Wort und Schrift vollkommen beherrschen, sich auch im slavischen Idiom gut verständigen können und eine Kaution von fl. 500 erlegen. Mit dem Posten ist ein Jahresgehalt von fl. 540 baar, 16 Hr. Karthofel, 48 Raummeter Holz, eine Kuhhaltung, sowie Naturalwohnung mit Garten verbunden. Bewerber wollen ihre Gesuche mit **Zeugnissabschriften** und Angabe der Art und Dauer der bisher innegehabten Dienstposten unter U. L. 3622 an **Haasenstein & Vogler** Budapest, richten. 1—2

Kereskedő tanoncz

nálam azonnali fűlvétetik

Selmezbányán
Dimák J.
fűszerkereskedő.

1—3

S Ö R

Kerti helyiséggel egybekötött sűresarnokomban a ptkönsűli ünnepek alatt kbányai kitűnő

dupla márczusi sőr

lesz kapható.

Minél nagyobb számú látogatókat kérve, vagyok tisztelttel

Selmezbányán
Gasperek János.

1075. szám.

Arverési hirdtemény.

A selmezi kir. járásbírósg mint telekknvi hatóság részéről, közhírre tétetik; miszerint selmezi népbanknak végrehajthatókn, Salaguda Somanyik Zausanna végrehajtást szenvedő elleni 300 ft tőke és járulékaiknak kielégítésé végett a selmezi kir. járásbírósg területén lévő a beljait 15 számú tők. A. I. 4—27 sor szám alatt foglalt fekövségből illető felére névze 856 ft adó szerinti megállapított kiküldési árban elrendeltettt és hogy a fentebb kitétt ingatlanok az 1887. évi június hó 7-én reggeli 9 órákor a selmezi kir. járásbírósg mint telekknvi hatóságnál nyilvános árverésen a kitétt becsárón alól is a legfőbbte igrónok az utóajánlatnak fentartása mellett eladattak fogának.

Arverési szándékozők tartoznak a 856 ft becsárónak 10 százalékat készpénz vagy óvadékképes értékpapirokban bánatpénzűl a bírói kiküldött kezében letenni.

Az arverési feltételeknek tüzesebb pontjait ezen előjáró bíróságnál és a beljait községi bírónál megtekintethetik

Selmeze 1887. évi május 14-én.

Heyder
kir. bíró.

Arverési hirdteményi kivonat.

A beszterezobányai kir. törvényssék mint telekknvi hatóság közhírre teszi, hogy a beszterezobányai szűkesegyházi káptalan végrehajthatókn Pecnik János alperes, illetve Pecnik András első arverési vevő elleni 491 ft 90 kr. tőke tőke tőke és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a beszterezobányai kir. törvényssék területén lévő Mőcsa község házában fekvő a mőcsai 82. sz. tők. I. — 48. tsz. a. felvett bírtoknak alperes Pecnik Jánost illető fele részre az árverést 465 forintban ezenen megállapított kiküldési árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi május hó 27. napján d. e. 10 órákor Mőcsa község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron áron alól is eladattak fog.

Arverési szándékozők tartoznak az ingatlan becsárónak 10 százalékat készpénzben vagy az 1881. t. cz. 42 §-ában jelt. árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Beszterezobányán 1887. évi mártius hó 19. napján

A beszterezobányai kir. törvényssék mint telekknvi hatóság.

Majovszky
elnök.

Pethes
jegyző.

167. szám
1887

Arverési hirdtemény.

Alírt kiküldött végrehajtható az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezenen közhírre teszi, hogy a rózsahegyvi kir. törvényssék 4732 881. számú végzése által Strömper Jakab javára Bernolák Pálut Alvaras elleni 1497 ft tőke, ennek 1880 ft Dezenher hó 1-én napjától számított 8 7/8 kamattal és eddig összesen 33 ft 10 kr. perkötség és 1 fr. 60kr. arverési hirdteményi díj kivételével erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felolalt és 370 ft 40 kr. becsárón d. dr. sárga kamat, 1 pár lóra való lőhálm, 20 dr. tavaszú juh. 1 székér, 72 kereszt árpa szalmával, 40 kereszt zab szalmával, 20 mácsa széna, 60 mácsa krumpli, 25 székér trágya, 2 dr. 6 hónapos malacz, 1000 dr. szendelőll álló ingóságok nyilvános árverés úján eladottak.

Mely árverésnek az 1198 1887. P. sz. kiküldött rendelő végzés folytán a helyszínén avagy Komjatna községben n alperesnél leendő eszközésére 1887. évi május hó 26 napjának d. e. 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozők ezenen oly megjegyzéssel nyitnak meg; hogy az érintett ingóságok ezu árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107 §-a értelmében a legfőbbte igrónok becsárón alól is eladattak fogának.

Az arverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Rózsahegyzen 1887-ik évi május hó 17. napján

Gyurkovics Márton
kir. bírósági végrehajtó.

1433. szám
tkvi 1887

Arverési hirdteményi kivonat.

A tiszmarsoni kir. járásbírósg mint telekknvi hatóság közhírre teszi, hogy Krepelcz Júliának Velies Adólf és társai elleni végrehajthatókn ügyében a héjai 403. sz. tők. I. 4—12 sor s 1117. hr. sz. a. foglalt Velies Adólf nevén álló ingatlanra az árverést az utólag ajánlott 794 ft 20 krajai kiküldési árban elrendelte és hogy az utólag utólagos folyó évi május hó 26-ik napjának délelőtti 10 órákor Héja községében a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen eladattak fog.

Arverezők tartoznak bánatpénz fejében 1 fr. 40 kr. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni.

Kir. járásbírósg mint tkvi hatóság
Tarozé Szent Márton 1887. Áprili hó 15.

Dávid
kir. járásbíró.

1368. szám
1887.

Arverési hirdtemény.

Alírt rózsahegyvi kir. járásbíró mint bírói kiküldött részéről ezenen közhírre tétetik, hogy illj. Rakovszky István, nagy-selmezi hitbizományosnak Friedman Bernáth és Teisich Jakab elleni arverési kérelme folytán a nagy-selmezi Rakovszky fele hitbizományhoz tartozó Nagy-Selmeze határában fekvő és az erdei tőkép 69. sz. Kriván-e-dőterület 1 és 8 szám részleteiből 22 1/2 acd hold erdő letaralása illetve az ezen erdőterületen található összes famenyészek eladására valomint az utólag vagas területen visszamaradt faknak letaralása illetve eladására a nyilvános bírói arverés elrendeltettt és hogy annak fogantatásására 1887. évi **Május hó 31-ik** napjának d. e. 10 órája Nagy-Selmeze határában fekvő Kriván erdőszegén a helyszínén kiküldött.

Minél a venni szándékozők azzal, hogy a bánatpénz 1300 ft tsz. hogy az arverési feltételek alírt bírónál és kervevény községi fejeletje Polczner Bernáth rózsahegyvi ügyvéd iróajában bármikor megtekintethetik, értesítetnek

Rózsahegyzen 1887. évi Május 19-én

Króner András
kir. bíró.

493. szám
tkvi 1887.

Arverési hirdteményi kivonat.

A tiszmarsoni kir. bíróságg mint telekknvi hatóság közhírre teszi, hogy Bunda János végrehajthatókn Vrabecz Maco András végrehajtást szenvedő elleni 30 ft tőke tőke tőke és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a bánatpénz a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni

Kelt Zólyomban a kir. járásbírósg telekknvi osztályánál 1886. évi október hó 20-ik napján.

Rakossányi
kir. aljbíró.

erdő és legelőre az utólag ajánlott 517 ft — az 506. sz. tők. I. 1—2. s. sz. a. foglalt ingatlanokból feutit B. 18. sz. a. 1/4 részben illető jutalékra az utólag ajánlott 5 fr 50 kr. a 614 sz. tők. I. 4—1 sor sz. a. foglalt ingatlanból feutit B. 8. tétel alatt 1/4 részben illető jutalékra az utólag ajánlott 5 fr 50 kr. és a 758 sz. tők. I. 4—1 sz. a. foglalt ingatlanból feutit B. 5. tétel alatt 1/4 részben illető jutalékra az utólag ajánlott 2 fr 20 krajai kiküldési árban árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok vu 1887. évi június hó 6. napján d. e. 10 órákor Turán községében a község házában megtartandó nyilvános árverésen eladattak fogának.

Arverési szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárónak 10 százalékat vagyis 88 forint, 10 forint, 6 forint 30 krajézár és 4 forintot készpénzben, vagy az 1881. 60. törvényssék 42. §-ában jeltett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. bíróságg mint tkvi hatóság.
Tszmarsonban 1887. évi február 4-én

Dávid
kir. aljbíró.

Arverési hirdteményi kivonat.

A zólyomi kir. bíróságg mint telekknvi hatóság közhírre teszi, hogy Blalo Ferencz végrehajthatókn Pivarsí Andráss végrehajtást szenvedő elleni 8 fr. 10 kr. tőke tőke teés és járulékaik iránti ügyében a zólyomi kir. járásbírósg területén lévő Mátyás falva község határában fekvő

a) mátyásfalvi 13-ik sz. tők. tkjknnyben A. I. 1—6 sor, 22/c, 23/a, 23/b, 245/a, 24, 22/9 hr. sz. a. foglalt és a B. lap 1-86 tétel, szerint Pivarsí Andrást egészen illetőleg az ezu tkjtkvben kitüntetett részekbe megjelölt fekövségekre 238 ft — kr.

b) a mátyás falvi 189-ik sz. tők. tkjtkvben A. I. 1—35. sz. sz. foglalt Jégelő illetőség) és a B. lap 311-ik sz. tét. szerint ugyanezt fekövsége-rek részben megjelölt fekövsége-rek az ugyanezen tők. tkjtkvben 190-ik sz. tők. tkjtkvben A. I. 1—4 sor sz. a. foglalt (rdő illetőség) és a B. lap 311-ik tét. szerint ugyan ezt 311-cs-nd részben megjelölt fekövségekre 20 ft — kr.

c) a mátyás falvi 516-ik sz. tők. tkjtkvben A. I. 1—4. 6—24 sor szám alatt foglalt és a B. lan 3-ik tét. szerint ugyanezt egészen illetőleg az ezen tkjtkvben kitüntetett részekben megjelölt fekövségekre 294 ft — kr.

d) a mátyás falvi 518-ik sz. tők. tkjtkvben A. I. 1—12. sor sz. alatt foglalt és a B. lap 1-86 tét. szerint ugyan ezt egészen, illetőleg az ezen tkjtkvben kitüntetett részekben megjelölt fekövségekre 305 ft — kr.

e) a mátyás falvi 521-ik sz. tők. tkjtkvben A. I. 1—7. hr. sz. a. foglalt és a B. lap 2-ik tét. szerint ugyanezt fele részben megjelölt fekövségekre 95 ft — kr.

f) a mátyás falvi 527-ik sz. tők. tkjtkvben A. I. 1—7. sor, 315, 948, 1499, 2000, 3334, 3376, 4482. hr. sz. a. foglalt és a B. lap 1-86 tét. szerint ugyan ezt fele részben megjelölt fekövségekre 105 ft — kr.

összesen tehát 1057 ft — kr. megállapított kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1887. évi május hó 27-ik napján délelőtti 10 órákor a zólyomi kir. járásbírósg tkkvi osztályának hivatalos helyiségeben a zólyomi várbau megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is el fog adattak.

Arverési szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárónak 10 százalékat vagyis 23 ft 80 kr. t. fr. 29 ft 40 kr. 30 ft 50 kr. 9 fr. 50 kr. 10 forint 50 kr. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42-ik §-ában jeltett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni avagy az 1881 LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni

Kelt Zólyomban a kir. járásbírósg telekknvi osztályánál 1886. évi október hó 20-ik napján.

